

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

2016

7. volební období

výbor pro vědu, vzdělání, kulturu, mládež a tělovýchovu

Z á p i s

ze společné schůze podvýborů

pro střední a vyšší odborné školství (14. schůze)

a

předškolní a základní školství (16. schůze)

konané dne 20. prosince 2016

v místnosti A 106 Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky,
Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

Prosinec

Přítomní členové podvýborů (všichni účastníci byli jak členi podvýboru pro předškolní a základní školství, tak i podvýboru pro střední a vyšší odborné školství): posl. I. Dobešová, posl. P. Kořenek, posl. V. Bohdalová, posl. A. Nohavová, posl. M. Semelová, posl. N. Nováková, posl. J. Mihola.)
Přítomní hosté: poslankyně Martina Berdychová, zástupci MŠMT, MPSV a školské odborné veřejnosti (dle prezenční listiny hostů).

Jednání řídil předseda podvýboru pro předškolní a základní školství posl. Petr Kořenek a předsedkyně podvýboru pro střední a vyšší odborné školství posl. Ivana Dobešová.

Hlasování obou podvýborů probíhala společně jedním hlasováním jelikož všichni účastníci byli jak členi podvýboru pro předškolní a základní školství, tak i podvýboru pro střední a vyšší odborné školství.

předsedové podvýborů posl. Kořenek a posl. Dobešová - informovali, že jednání podvýborů je veřejné, a to na základě per rollam usnesení podvýborů. Nechali odhlasovat program společné schůze podvýborů.

- 1. hlasování 5 - 0 - 0. Program byl schválen.

(pro: posl. Ivana Dobešová, posl. Petr Kořenek, posl. Alena Nohavová, posl. Nina Nováková a posl. Vlasta Bohdalová).

Následně předali slovo paní ministryni školství Kateřině Valachové, aby odůvodnila sněmovní tisk 959.

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (sněmovní tisk 959)

min. Valachová - uvedla sněmovní tisk a mimo jiné informovala, že OECD podporuje zavedení kariérního systému v ČR, některá jeho doporučení se týkají i oblasti kariérního systému učitelů. Pro naplnění této oblasti je i nadále potřeba zvyšovat rozpočet škol a uskutečnit změny v jejich financování. MŠMT si dalo za cíl zvýšit průměrnou základní mzdu učitelů do roku 2020, a to na 130% průměrné mzdy v ČR.

Hovořila i o dalších cílech a aktivitách MŠMT kromě kariérního řádu, např. revize dalšího vzdělávání učitelů, změna v pregraduálním vzdělávání - posílení praxe a didaktiky, změna akreditačního systému.

Kariérní řád má tři stupně - začínající, samostatný a vynikající učitel - a je klíčový pro zvýšení prestiže (zejména stupeň začínajícího učitele). Začínající učitel bude mít podporu u uváděcího učitele (ten bude mít příplatek 3000,- měsíčně po dobu 2 roky). Připraví vyhlášku k stupni začínajícího učitele a budou ho diskutovat s odbornou veřejností.

Druhý stupeň - samostatný učitel. Ze zákona se jím stanou všichni stávající učitelé, kteří 1. září budou mít dvouletou a vyšší praxi. Ti, kteří k danému datu dvouletou délku praxe nedosáhnou, tak po jejím splnění budou dělat atestaci a po jejím absolvování se mohou stát i uváděcími učiteli. Samostatní učitelé mohou využívat obnovený systém sdílení metodické podpory přes soustavu kabinetů u NIDV.

Třetí stupeň vynikající učitel je dobrovolný, vstupuje se do něj další atestací, která ověří znalost didaktiky v té nejvyšší úrovni a také schopnost mentorovat a sdílet tuto kompetenci. Vynikající učitelé by pak zasedali i v atestačních komisích.

Získání nového stupně bude finančně ohodnoceno příplatkem - (II. - 2000,- a III. 5000,-).

Atestace budou probíhat před komisemi - na druhý stupeň bude složena ze tří členů (ředitel školy - předseda komise, kolega ze stejné školy, zástupce odborné praxe) a k dispozici bude zpráva od uváděcího učitele; na třetí stupeň bude pětičlenná a není určen předseda (ředitel školy, zástupce NIDV, zástupce ČŠI, odborník z praxe, kolega ze školy se stupněm III., zástupce pedagogické

fakulty).

Předpoklad dopadu 350 mil. Kč v roce 2017. V dalších letech cca 1,5 mld. ročně.

posl. Bohdalová - zpravodajka tisku uvedla, že se plně ztotožňuje s úvodním slovem ministryně. Upozornila na to, že budou i nadále setkání a semináře se zástupci z terénu, což přispěje k lepšímu pochopení normy, která je nositelem pozitivních změn a dá učitelům vizi a chuť do práce.

posl. Kořenek - hovořil o aktivitách organizovaných MŠMT v rámci projednávání novely a o možném harmonogramu projednávání v Poslanecké sněmovně - komunikace v regionech (min. Valachová upřesnila 2 termíny - 30. ledna kulatý stůl ve Středočeském kraji a 6. února v Jihomoravském kraji), diskuse se zástupci odborné veřejnosti nad zněním vyhlášek, jednání výboru, projednávání v PS, Senátu. (předs. Dobešová - upřesnila, že přesné termíny projednávání tisku ve výboru budou stanoveny po jednání výboru jeho předsedou.)

předsedové podvýborů posl. Kořenek a posl. Dobešová - nechali odhlasovat možnost vystoupení veřejnosti na jednání podvýboru.

- 2. hlasování 6 - 0 - 0. Poslanci odhlasovali, že na jednání mohou vystoupit přítomní hosté.

(pro: posl. Ivana Dobešová, posl. Petr Kořenek, posl. Alena Nohavová, posl. Nina Nováková, posl. Vlasta Bohdalová a posl. Marta Semelová).

posl. Semelová - je důležité, aby byla novela učitelů dobře vnímána, proto vítá diskusi v regionech. Zatím návrh není dostatečně s učitelů diskutován - takovouto má vazbu z terénu. Od odborných asociací má k novele negativní vyjádření, upozorňují na negativní aspekty novely.

Nejvíce se obávají zvýšení administrativní zátěže zejména ve spojitosti s roční tvorbou plánů rozvoje učitelů i školy. Nesouhlasí s rozdílnými příplatky za třídnictví - v této věci připraví pozměňovací návrh, jeho podobu bude diskutovat.

Ke specializačním činnostem - mnohé již učitelé vykonávají, příplatky vítá. Měl by tam být zařazen i školský sociální pracovník - připraví pozměňovací návrh.

posl. Nováková - nesouhlasí s tím, aby se učitelé po dvou letech automaticky stali samostatnými učitelů - ředitel by měl mít větší možnost utvářet si svůj pedagogický sbor.

Připraví pozměňovací návrh, aby součástí hodnocení plnění osobního plánu profesního rozvoje učitelů a také v atestačním řízení na vynikajícího učitelů byla zpětná vazba od žáků.

(**Všichni přítomní poslanci** vyjádřili zásadní nesouhlas s tím, aby součástí atestačního řízení či kontroly plnění profesního plánu rozvoje učitelů bylo hodnocení žáků. Pokud to škola bude dělat na dobrovolné bázi - tak ano, ale v žádném případě není možné toto dávat do zákona.)

posl. Berdychová - vznesla dotaz, jak bude řešeno zařazení tlumočnicka českého znakového jazyka - do jaké kategorie. S tímto souvisí i jejich ohodnocování. V současné době nejsou uvedeni ani v katalogu prací. Již jsou zařazení do školského zákona jako podpůrné opatření a ve školách působí. Jejich práce není dostatečně ohodnocena. Lze toto řešit při otevření tohoto zákona?

p. Dobšík - ČMKOS - v návrhu vnímá mnoho rizik, zejména potenciální nárůst administrativy. Rád bude přispívat ke komunikaci s terénem. Rehabilitace platového systému je důležitá. Příplatky by bylo vhodné stanovit procentně k základní mzdě, a to z důvodu, aby nedošlo k zakonzervování částky.

K avizovanému návrhu posl. Novákové - již nyní mají studenti právo se k činnosti učitelů vyjadřovat. Ředitelé škol si dělají analýzy.

Asociace ředitelů gymnázií pí Schejbalová - vítají tvorbu kariérního řádu, avšak postrádají prováděcí předpisy, které ho mohou změnit. Obávají se navýšení administrativní zátěže pro učitelů i ředitelů - plány osobního rozvoje by měly být aktualizovány po třech letech. Příplatky za třídnictví by měly být stejné pro všechny třídní - na tomto se shodly všechny asociace. Zpětná vazba od žáků

je na mnoha školách činěna, ale nesouhlasí s jejím zavedením do zákona o kariérním řádu.

Vítá, že proběhne diskuse s učiteli - nyní podporu navržené normy od učitelů necítí.

Požádala o vysvětlení k přechodu do II. stupně - jak je to s příplatky.

min. Valachová - k administrativní zátěži: plány osobního rozvoje se budou týkat všech pedagogických pracovníků. Osobně se domnívá, že by bylo možné na půdě PS připravit návrh, kdy by se plány profesního rozvoje u učitelů prodloužily na 2 roky a u ostatních pracovníků by mohly být zjednodušené a součástí plánu školy.

Příplatek za třídnictví: nejsou finanční prostředky, aby mohl být stejný příplatek na všech stupních. Začínají ho zvyšovat u druhého stupně. Pokud budou podpořeny její nároky na rozpočet, mohou se příplatky dát ve stejné výši všem třídním učitelům.

Přechod na II. stupeň: kariérní řád sjednocuje zařazování učitelů a jejich podporu. Učitelé, kteří jsou již v seznamu - tak dle katalogu prací budou zařazeni do vyšší třídy a tarifu a příplatek tam získají - nebudou ochuzeni o příplatek. Nebude rozdíl ve mzdě.

Chce otočit metodu získávání finančních prostředků na platy pro učitele za prvé - získat informace z terénu, jak má vypadat tabulka; za druhé - z tabulky se odvodí výše požadovaných finančních prostředků směrem k Vládě a MF.

CZESHA p. Zajíček - vypořádání připomínek k návrhu zákona bylo dlouhé, vnímají ho jako kompromis. Pozitiva: adaptační období, uváděcí učitel, kariérní poradce. Obavy: není známo, jak bude stanoven standard učitele a nastavení indikátorů pro postup do vyššího stupně; postrádají řešení postu ředitele - kariérní systém ho neřeší; zákon neřeší ani odborníky z praxe, kteří stojí mimo kariérní systém - měli by mít také řešenu podporu; plány osobního rozvoje - obávají se, že sklouznou k formalizmu a přinesou zvýšení administrativy; velký problém je s volnem k samostudiu, kdy si má jejich termín určit sám pedagog, a to v rozsahu 5 dní - ani dovolenou si neurčuje.

Sdružení učňovských zařízení - p. Dvořák - k novému způsobu hodnocení zaujímají negativní stanovisko. Obávají se velkého zvýšení administrativní zátěže a také toho, že kariérní řád se stane honbou za kredity a upustí se myšlenky zkvalitnění výuky.

Sdružení soukromých škol - pí Katzová - za stěžejní vnímají to, že návrh je formulován velmi obecně a dopadá na pedagogické pracovníky bez ohledu na zřizovatele. Průnik kariérní cestou je návrhem sice zaručen, ale sdílí výhrady pana prezidenta Zajíčka. Rádi by se zúčastnili tvorby změn v navrženém zákoně.

Asociace vzdělávacích zařízení pro rozvoj venkovského prostoru - p. Březina - souhlasí s přednesenými připomínkami. Dále se obávají ztráty motivace u pedagogů, jelikož jsou pouze tři kariérní stupně - učitel může být již od 34 let v nejvyšším stupni a výše nemůže. Negativně vnímají především již zmiňované možnosti, aby si pedagog sám určoval volno k samostudiu - už i tento termín skýtá pracovní-právní problémy, např. vysílání na služební cesty. Přiklání se k návrhu odborů, aby příplatky za třídnictví nebyly rozděleny, v každém stupni školy má tato práce svá specifika, a aby příplatky byly v zákoně uvedeny procentně (jako příplatky za vedení) ne v konkrétní částce. Proč v atestační komisi pro druhý stupeň není uvádějící učitel?

řed. Jedličková - ZŠ Plzeň - předložený návrh zákona hodnotila velmi kladně, zvýšení kvality školství předložený návrh zajišťuje zejména pomocí plánů kariérního rozvoje a zřízením oborových metodických kabinetů u NIDV. V současnosti pedagogické fakulty nedostatečně připravují budoucí pedagogy pro praxi. Zpětná vazba od žáků by mohla velmi ublížit, není vhodné ji dávat do zákona.

Hovořila o svých zkušenostech v praxi - práce učitele je 8 hodin, ale veřejnost a ani samotní učitelé to tak nevnímají, je to jeden z důvodů snižování úrovně školství.

pí Kubíčková - Veterinární škola Kroměříž - neví, zda je vhodné, aby odborné semináře,

přednášky a další školení mělo zaštit'ovat NIDV - bude mít pro učitele odborných škol dostatečně odborně zpracované semináře a další, aby došlo k jejich profesnímu růstu? Je velká diverzifikace a pestrost odborného vzdělávání - má o toto obavy.

min. Valachová - třístupňový model považuje za dostatečný. Získání třetího stupně není povinné. Pokud učitelé chtějí získat další kvalifikace, mohou jít cestou specializačních kurzů. Podstata kariérního řádu je podpořit učitele v jejich profesním specializačním rozvoji.

K ředitelům škol - má se zdůraznit jeho pedagogický prvek. Je pedagogickým lídrem - může se účastnit atestačních řízení, pak je v komisi ředitel jiné školy (stejného typu). Provedou revizi dalšího vzdělávání ředitelů.

K třídnictví - pokud se podaří získat prostředky na plošné zvýšení bude jen ráda. Proč nyní dávají ředitelé za třídnictví odměny jen na spodním rozpětí?

K uvádějícímu učiteli - v atestační komisi nebude uvádějící učitel, ale komise bude mít jeho zprávu (posudek). Přispěje to k lepšímu vyvážení činnosti komise.

K odbornému vzdělávání - NIDV se bude zabývat metodami a didaktikami. Rozšíření znalostí učitelů v odborném vzdělávání bude zajišťovat vědecká obec - vědecká centra a vědecké instituce, již s nimi o tomto hovořila a dále o tomto bude jednat s Akademií věd. Na příštím jednání bude moci podat jasnou odpověď.

předs. Dobešová - poděkovala za vznesené připomínky, které bude potřeba ještě diskutovat, je nejvyšší čas pojmenovat věci, které je ještě nutno dopracovat, aby mohl být kariérní řád nastartován. Je pozitivní, že se otevírá kariérní řád, pro učitele je důležitý i z psychologického hlediska. Obavy má z financování kariérního řádu.

Velmi si váží profese učitele a je důležité, aby učitelé mohli pracovat v jistotě a být přirozenou autoritou.

předs. Dobešová a předs. Kořenek - poděkovali přítomným za účast. Ukončili jednání podvýboru.

Ivana Dobešová, v. r.
předsedkyně podvýboru
pro střední a vyšší odborné školství

Petr Kořenek, v. r.
předseda podvýboru
pro předškolní a základní školství